

:: Roky 2002-2006 v dokumentoch a spomienkach dekana

Voľba dekana Fakulty architektúry STU v Bratislave pre funkčné obdobie rokov 2002-2006 sa začala pripravovať v jarných mesiacoch roku 2002 a zo zákona bolo jasné, že po dvoch funkčných obdobiach dekana Roberta Špačka, príde do čela fakulty niekto iný. Bol som vtedy členom Špačkovho vedenia fakulty vo funkcii prodekana a v období rokov 1999-2002 tiež štatutárnym zástupcom dekana, čo mi umožnilo získať množstvo praktických skúseností z riadenia akademickú vysokoskolskej inštitúcie. V nadväznosti na mnohé osobné impulzy kolegov z fakulty i členov jej vedenia som napokon prijal kandidatúru na funkciu dekana fakulty pre nadchádzajúce funkčné obdobie. Spolu so mnou sa o funkciu dekana uchádzali kolegovia B. Dohnány, vtedajší predseda Akademického senátu fakulty, J. Keppl, profesor v odbore architektúra a I. Tužinský, profesor v odbore pozemné stavby a konštrukcie.

Východiskom k voľbe dekana fakulty bolo predstavenie programov všetkých uchádzačov, ktoré prezentovali pred akademickou obcou fakulty. Dovolím si tu uviesť vybrané tézy z môjho programu pôsobenia vo funkcii dekana, ktoré sa neskôr ukázali ako signifikantné pre výsledok volieb:

Výkon funkcie dekana FA STU je založený na princípoch rozvíjania tradícií a kultúrnych hodnôt výchovy architektov na Slovensku. V pôsobení dekana sa prelínajú akademické aktivity riadenia fakulty s dôslednou reprezentáciou fakulty v riadiacich grémiách STU, v odbornej a spoločenskej praxi a na verejnosti. Vzhľadom na očakávanú zložitost' obdobia, v ktorom bude potrebné do života školy postupne implementovať nové legislatívne úpravy, bude jednou z najvýznamnejších úloh dekana udržať funkčnosť fakulty a kvalitu vzdelávaného procesu formami cieľavedomého využívania disponibilných zdrojov.

Pre naplnenie uvedenej vízie považujem za potrebné:

V polohe riadenia a rozvoja fakulty:

- :: upevniť a rozvíjať postavenie fakulty v kultúrnom spektre Slovenska;
- :: zabezpečiť primerané postavenie fakulty v rámci STU, vrátane podielu čerpania štátnych dotácií;
- :: rozvíjať atmosféru pokojnej plurality, obmedzovať administratívne formality, filtrovať nežiaduce vplyvy „zvonka“ na prostredie fakulty;
- :: rozvíjať akreditačný potenciál fakulty s cieľom nadviazať na predchádzajúce úspešné akreditácie v roku 1997 a 2000 a obhájiť štruktúru študijných programov v univerzitnom i celoslovenskom meradle;
- :: zabezpečovať transparentnosť rozhodovania vo vedení fakulty a ďalej zdokonaľovať informačné systémy fakulty;
- :: klásť zvýšený dôraz na vybavenie fakulty prostriedkami moderných informačných technológií a ich sprístupnenie študentom;

- :: prehľbiť starostlivosť o budovu fakulty, aktualizovať zámery skvalitnenia vnútorného vybavenia a okolia budovy, katedier, učební, ateliérov a sociálnych zariadení.

V polohe pedagogického procesu:

- :: zabezpečiť kontinuitu v procese stabilizácie a rozvíjania študijných programov s cieľom ďalšieho skvalitňovania výučby a jej kompatibility s relevantnými školami architektúry;
- :: podporiť tendencie využívania možností univerzity na prehĺbenie kvality štúdia v súlade so zavedením efektívneho kreditového systému štúdia;
- :: zvýšiť mieru voľnosti študentov pri zostavovaní osobných študijných plánov, vrátane získania kreditov na iných univerzitných pracoviskách;
- :: rozšíriť spektrum študijných programov návrhom na akreditáciu magisterských programov, v ktorých nebudú dominovať technické predmety (napr.: Teória architektúry, Dizajn...);
- :: zabezpečiť dostatočne široký profil vzdelávania architektov s cieľom bezproblémového uplatnenia absolventov na trhu práce, a to aj v medzinárodnom kontexte.

V polohe vedeckovýskumnej činnosti:

- :: považovať naďalej vedeckovýskumné aktivity za najvýznamnejší zdroj poznatkov pre zvyšovanie kvality vzdelávacieho procesu;
- :: rozvíjať vedeckovýskumné programy pracovísk fakulty s cieľom ich výraznejšieho presadenia v odbornej a spoločenskej praxi;
- :: prehľbovať starostlivosť o nastupujúcu generáciu mladých vedcov v polohe študentských vedeckých konferencií;
- :: rozvíjať kvalitu a úspešnosť doktorandského štúdia ako predpoklad cieľavedomého dopĺňania učiteľského zboru.

V polohe medzinárodných vzťahov:

- :: udržať a ďalej rozvíjať zapojenie fakulty do medzinárodných výskumných a školiacich projektov s dôrazom na výmenné študentské programy (Socrates/Erasmus, Leonardo da Vinci);
- :: udržať a rozvíjať zapojenie fakulty do medzinárodných združení škôl architektúry (EAAE, ACSA, AESOP, ECLAS a ďalšie).

S odstupom času môžem konštatovať, že akademická obec a pri samotnej voľbe i Akademický senát fakulty napokon akceptovali moje predstavy a akademický senát ma v tajných voľbách v júni 2002 zvolil za kandidáta na funkciu dekana. Volebný výsledok viedol vtedajšieho rektora STU, profesora Ľudovíta Molnára k môjmu vymenovaniu za dekana Fakulty architektúry STU v Bratislave pre obdobie od 15. septembra 2002 do 15. septembra 2006.

I keď som vzhľadom na moje predchádzajúce skúsenosti akademického funkcionára predvídal budúce pracovné úlohy, skutočnosť nasledujúceho obdobia predbehla všetky očakávania. Spomínam si pri tejto príležitosti na vetu predchádzajúceho dekana Roberta Špačka, ktorý v závere svojho hodnotenia predchádzajúcich dvoch funkčných období napísal: „...už sa sám teším na prievan, ktorý zvanie našou fakultou v nasledujúcom období“. Často som sa po nástupe do funkcie dekana

zaoberal touto myšlienkou a dával ju do súvislosti s problémami, ktoré bolo potrebné naliehavo riešiť. Mnohé z nich boli a naďalej zostávajú štandardné a každá vysoká škola sa s nimi v rôznom rozsahu stretáva (nedostatok motivačných nástrojov, zastaraná materiálo-technická základňa fakulty, objekty a priestory v dezolátnom stave, evalvácia a akreditácia, kvalifikačný rast a personálne zabezpečenie vzdelávacích a vedeckovýskumných aktivít atď.). Mnohé ďalšie problémy však priniesla nová vysokoškolská legislatíva, ktorá zásadne ovplyvnila výkon riadiacich akademických činností v nasledujúcom období. A tak k „závanom“ skutočne došlo, spravidla mali zásadný transformačný charakter, i keď niektoré z nich prebiehali v časovom strese a bez dostatočnej prípravy.

Jednou z prvých zásadných úloh nového vedenia fakulty, ktorá vyplývala z novej vysokoškolskej legislatívy bolo sformulovanie dokumentu *Dlhodobý zámer rozvoja fakulty architektúry STU v Bratislave*, ktorý bol schválený Akademickým senátom FA STU v septembri roku 2003.

Vyberám z neho niektoré zásadné údaje:

Dlhodobý zámer rozvoja Fakulty architektúry STU v Bratislave (ďalej len „fakulta“) bol spracovaný v zmysle požiadavky zákona č. 131/2002 Z. z. (o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov), v súlade so schváleným dlhodobým zámerom rozvoja STU, s cieľom formulovania stratégie, nástrojov a čiastkových cieľov v jednotlivých oblastiach života fakulty, potrebných k napĺňaniu jej základného poslania.

1. Poslanie a úlohy Fakulty architektúry STU

1.1 Fakulta architektúry STU

Základným poslaním fakulty je prispievať k plneniu poslania STU, s dôrazom na integrovanie pedagogického, vedeckovýskumného a umelecko-estetického procesu v oblasti teórie a praxe architektúry a urbanizmu, územného a priestorového plánovania, tvorby krajiny a dizajnu. Hlavnou úlohou fakulty pri napĺňaní jej poslania je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania a tvorivé vedecké bádanie a umelecká činnosť v uvedených oblastiach.

1.2 Kontext STU

Fakulta ako súčasť STU bude posilňovať kultúrno-historickú identitu v našom civilizačnom priestore a zároveň bude podporovať aktuálne globálne trendy v zmysle trvalo udržateľného kultúrneho vývoja.

V rámci univerzity by mala fakulta zohrávať významnú úlohu v rozvoji humanitných a výtvarných disciplín a byť iniciátorom celouniverzitných študijných odborov (napr.: dizajn, techniky a technológie zachovania kultúrneho dedičstva).

Medzinárodný kontext

Fakulta sa aktívne zapojila do vytvárania spoločného európskeho vzdelávacieho a výskumného priestoru aj preto, že základné myšlienky bolonského procesu nám boli blízke už od začiatku deväťdesiatych rokov. Vstupom Slovenska do Európskej únie sa možnosti fakulty zvýraznia, na strane druhej sa rovnako zvýšia nároky na úroveň vzdelávacej a vedeckovýskumnej činnosti. Prínosom fakulty, ako nosnej inštitúcie slovenského architektonického školstva, môže byť obsahová komplexnosť študijných programov v ponúkaných odboroch ako i špecifickosť a jedinečnosť niektorých študijných programov.

2. Stratégie

Napĺňanie poslania fakulty musí vychádzať z rešpektovania aktuálnych potrieb:

- :: prispôsobenia sa a využitia nových medzinárodných podmienok vyplývajúcich zo vstupu SR do Európskej únie,
- :: prispôsobenia sa a využitia nových ekonomicko-prevádzkových podmienok fakulty, súvisiacich s posilnením právnej subjektivity univerzity a jej prechodom z rozpočtovej organizácie do príspevkovej sféry,
- :: udržania a zvýšenia doterajšieho počtu študentov pri zvýšení efektívnosti pedagogického procesu,
- :: zvýšenia kvality vzdelávacej, vedeckej a umeleckej činnosti na špičkovú úroveň;
- :: profesionalizácie všetkých oblastí činností fakulty.

Realizácia uvedených potrieb sa prejaví v činnosti fakulty:

- :: Akreditáciou nových študijných programov spätých s oblasťami architektúry a urbanizmu, konštrukcií v architektúre, obnovy architektonického dedičstva, dizajnu, priestorového plánovania a krajinskej architektúry; s dôrazom na zvýšenie kompatibility študijných programov s obdobnými programami v rámci EÚ na všetkých stupňoch štúdia a súčasnom zachovaní vlastných špecifik.
- :: Postupným zväčšovaním podielu medzinárodného výskumu.
- :: Zvyšovaním dôrazu na univerzitný charakter štúdia.
- :: Optimalizáciou čerpania zdrojov, s využívaním nových ekonomických tokov a nástrojov pre rozvoj fakulty.
- :: Zlepšením plánovanej dlhodobej odbornej spolupráce s verejnou správou, vysokými školami, organizáciami a firmami v oblasti architektúry a urbanizmu, územného a priestorového plánovania, dizajnu a stavebníctva.
- :: Prijímaním väčšieho počtu študentov v doteraz akreditovaných študijných programoch a ich rozvojom.
- :: Optimalizáciou organizačnej štruktúry fakulty, s cieľom zjednodušenia, zefektívnenia a profesionalizácie riadiacich nástrojov, vytváraním odborne všestrannejších pedagogicko-výskumných pracovísk - ústavov, ako združení katedier a kabinetov.

Veda, výskum, umenie, tvorba

Ďalší rozvoj vedy a výskumu na fakulte bude vychádzať z prijatej *Koncepcie rozvoja vedy a výskumu na STU*. Fakulta sa bude orientovať na nasledovné okruhy úloh:

Prehodnotiť doterajšie tematické priority základného a aplikovaného výskumu a v súlade s tematickou orientáciou 6. rámcového programu (časovo limitovanej kampane prevytvorenie európskeho výskumného priestoru, ťažiskovo financovanej z fondov Európskej únie), využiť aj nové impulzy, ktoré prináša meniacia sa spoločenská a ekonomická situácia na Slovensku, determinovaná integračnými cieľmi vstupu do EÚ.

Tematickou prioritou 6. RP, v ktorej môže mať fakulta najvýraznejšie uplatnenie je prioritou: Trvalo udržateľný rozvoj, globálne zmeny a ekosystémy. Ďalšími aktuálnymi prioritami sú: Technológie informačnej spoločnosti a občania a spravovanie vecí verejných v spoločnosti založenej na vedomostiach. V súlade s uvedenými prioritami 6. RP bude základný výskum orientovaný na:

:: prehĺbenie teoretických základov architektúry, urbanizmu, dizajnu, krajinnej architektúry a priestorového plánovania v úzkej väzbe na korešpondujúce vedné odbory a disciplíny,

:: aktuálne trendy tvorby a ochrany prostredia v špecifickej polohe obytného, pracovného prostredia a environmentálnej podstaty architektúry s dôrazom na spolupôsobenie ekologických a estetických parametrov,

:: urbanistické aspekty regionálneho, mikroregionálneho a lokálneho rozvoja územia, teoreticko-metodologické zásady revitalizácie vybraných územných celkov a priestorového plánovania v podmienkach Slovenska a karpatského euroregiónu,

:: ochranu a obnovu kultúrneho a prírodného dedičstva ako súčasť architektonickej, urbanistickej, dizajnerskej a krajinárskej tvorby. Aplikovaný výskum bude predovšetkým zameraný na aktualizáciu novokoncipovaných študijných programov s cieľom inovovať obsah výučby vo všetkých odboroch vyučovaných na FA v súlade s najnovšími trendmi vývoja. Okrem toho bude reagovať na požiadavky priemyslu, štátnej a verejnej správy i súkromných investorov.

Pokračovať vo vytváraní komplexných vedeckovýskumných programov s nadfakultnou participáciou, najmä v nadväznosti na aktivity Stredoeurópskeho školiaceho centra pre priestorové plánovanie.

Iniciovať a podporovať rozvíjanie vedeckovýskumnej činnosti na pracoviskách s umelecko-výtvarným zameraním.

Podporovať všetky (evalvovateľné) formy publikačnej činnosti pracovníkov FA, naďalej vydávať vedecký a odborný časopis AL-FA, pripraviť edíciu habilitačných a doktorandských prác.

Podporovať organizáciu odborných podujatí (konferencie, semináre) a výstav.

2.2 Vzdelávanie

Oblasť vzdelávania na FA bude dlhodobo ovplyvňovaná najmä pôsobením vonkajších faktorov:

:: Dôsledkami zákona č. 131/2002 o vysokých školách a následných legislatívnych normách. Prechodom na novú

sústavu vzdelávania podľa študijných odborov a študijných programov a dôsledkami pravidiel pre akreditáciu študijných programov.

:: Novými vnútrouniverzitnými predpismi, najmä Študijným poriadkom STU a Poriadkom prijímacieho konania FA STU.

:: Medzinárodnými a domácimi požiadavkami na vzdelávanie architektov do nosnej oblasti vzdelávania na FA (UNESCO, UIA, SKA).

2.2.1 Študijné odbory a študijné programy 1. a 2. stupňa

Nová Sústava študijných odborov MŠ SR (zo 16.12.2002) v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. vytvára pre FA STU podmienky pre realizovanie viacerých študijných programov všetkých stupňov. Z celkovej ponuky 293 odborov má FA STU reálne predpoklady uchádzať sa o akreditáciu spolu 20 študijných programov 1. - 3. stupňa v 5 študijných odboroch.

(Pozn.: V umeleckom odbore Architektonická tvorba vzhľadom na nevyjasnený profil absolventa vo vzťahu k výkonu povolania nemá FA STU zámer otvárať študijný program.)

Študijné programy v odbore 5.1.1. *Architektúra a urbanizmus* budú nosným pilierom vzdelávania na FA STU.

:: Bakalárske štúdium ako štúdium 1. stupňa bude koncipované v polohe pregraduálneho štúdia v širšom univerzálnom profile s hlavným cieľom prípravy študenta na štúdium programov inžinierskeho štúdia (2. stupeň).

:: V druhom stupni vzdelávania s ohľadom na titul „Ing. arch.“ v súlade s medzinárodnou sústavou ŠO ISCED je zámerom realizovať študijné programy *Architektúra*, *Urbanizmus* (v ponímaní Urban design) a *Konštrukcie v architektúre*.

Prvé dva študijné programy vzniknú „preklopením“ dnes akreditovaných študijných odborov. V rámci študijných programov sa budú rozvíjať v závere štúdia študijné zamerania.

:: Študijný program *Konštrukcie v architektúre* bude ako konverzný študijný program určený o. i. tiež pre tých absolventov Bc. štúdia v odbore Pozemné stavby, ktorí budú mať záujem a schopnosť ukončiť vysokoškolské štúdium v oblasti architektúry na architektonickej škole (s titulom Ing. arch.). Týmto konverzným študijným programom FA STU prispieva v zmysle *Dlhodobého zámeru rozvoja STU* k odstráneniu duplicit v vzdelávaní na Slovenskej technickej univerzite.

:: V odbore 2.2.6. *Dizajn* je cieľom akreditácie konvertovať existujúce študijné programy do polohy umeleckých programov pri rešpektovaní a využití špecifik, ktoré ponúka prostredie STU. V kontextoch univerzity bude dizajn patriť medzi medziodborové a prierezové programy.

Na univerzálny koncipovaný študijný program 1. stupňa budú v *magisterskom štúdiu* nadväzovať v zmysle ISCED užšie zamerané študijné programy, zamerané tak na tradičnú problematiku *priemyselne vyrábaných výrobkov* a vizuálnej komunikácie ako aj na novú problematiku *interiérového dizajnu*.

:: Súčasné štúdium problematiky *Krajinnej architektúry a krajinného plánovania* dobehne podľa starých predpisov

v 1. a 2. stupni. FA STU vyvinula iniciatívu na zriadenie nového ŠO v Sústave študijných odborov MŠ SR - 5.1.8. *Krajinná a záhradná architektúra* a zámerom FA STU je realizovať študijné programy *Krajinná architektúra a krajinné plánovanie* v tomto odbore (v zmysle profilu Landscape architect) vo všetkých stupňoch štúdia.

:: V kontakte s urbanizmom a územným plánovaním sú priaznivé podmienky pre realizáciu študijných programov 1.-3. stupňa v odbore 5.1.2. *Priestorové plánovanie*, ktorého vznik iniciovala FA STU ako odbor zaoberajúci sa širokým komplexom otázok územného rozvoja v interdisciplinárnom priereze.

2.2.2 Študijné odbory a študijné programy pre 3. stupeň - doktorandské štúdium

Za najzávažnejšie úlohy do budúcnosti v rámci doktorandského štúdia je možné považovať:

:: Akreditáciu súčasných ako i nových študijných programov a odborov v III. stupni štúdia.

:: Zavedenie kreditného systému v rámci doktorandského štúdia (Zákon č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách).

:: Dosiahnutie zvýšenia úspešnosti ukončenia internej formy doktorandského štúdia obhajobou dizertačnej práce pred ukončením trvania interného doktorandského štúdia (respektíve odovzdaním dizertačnej práce v čase trvania interného doktorandského štúdia).

:: Zvýšenie počtu prijímaných doktorandov najmä v internej forme (Podmienkou je úspešnosť súčasných doktorandov).

:: Skvalitnenie organizačného zabezpečenia a úspešnosti doktorandského stupňa štúdia.

2.3 Zahraniczne vzťahy

Rozvíjanie vzťahov so zahraničím je neoddeliteľnou súčasťou pedagogických a vedeckovýskumných aktivít fakulty. Medzi hlavné ciele dlhodobého zámeru rozvoja fakulty v oblasti zahraničných stykov patrí: **Efektívne využívať členstvo FA v medzinárodných organizáciách.**

Fakulta je členom mnohých medzinárodných organizácií: ACSA, EAAE, AESOP, ACAADE, ECLAS. Aktívne členstvo v týchto organizáciách prináša fakulte podnety pre kvalitatívny rozvoj jej aktivít.

:: Vytvárať podmienky pre širšie zapájanie sa pracovníkov do projektov medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a do projektov 6. rámcového programu.

:: Rozvíjať študentské a pedagogické mobility v rámci programu Socrates/Erasmus, Leonardo da Vinci a ďalších relevantných programov medzinárodnej spolupráce.

:: Udržať prím fakulty (v rámci STU) v realizácii programov Socrates/Erasmus a jej úspešnosť v programe Leonardo da Vinci. Pokračovať v dlhobojnej spolupráci s Romualdo del Bianco Foundation vo Florencii.

:: Pripravovať a postupne realizovať výučbu v cudzích jazykoch. Cielene pripravovať medzinárodnú akreditáciu fakulty.

Kvalita, excelencia

Zvyšovanie kvality zabezpečiť vo všetkých základných oblastiach činnosti fakulty, na základe výraznejšej profesionalizácie vzdelávacej, vedeckovýskumnej, umelecko-tvorivej, ale i administratívnej a hospodárskej činnosti pracovníkov FA.

Podporovať existenciu a rozvoj Centra excelencie (Stredo európske školiace centrum v oblasti priestorového plánovania SPECTRA) a existujúce unikátne pracoviská (Vzdelávacie a vedeckovýskumné centrum pre zachovanie a využívanie architektonického dedičstva v Banskej Štiavnici, Centrum bezbariérového architektonického prostredia, Laboratórium priestorovej endoskopie, Audiovizuálne laboratórium a Laboratórium GIS), ako i vznik nových.

Už tento výťah z obsahového dokumentu, akým *Dlhodobý zámer rozvoja FA STU* je, predstavuje šírku i náročnosť úloh, pred ktorými fakulta stála už na začiatku môjho funkčného obdobia. Úlohy sme začali plniť s plným nasadením dostupných prostriedkov i vyťažením osobného potenciálu všetkých ochotných spolupracovníkov. Základným princípom riadenia procesov bola transparentnosť a rozsiahla akademická diskusia, pri ktorej sme však pracovníkov upozorňovali, že zotrvačnosť a lipnutie na mnohokrát prekonaných tradíciách nebudú pre dôsledné plnenie rozvojových úloh postačovať.

Pri koncipovaní *Výročnej správy o plnení úloh fakulty za rok 2003*, teda za prvý kompletný rok môjho pôsobenia vo funkcii dekana, som mohol v úvode správy konštatovať:

„V roku 2003 sa toho udialo skutočne dosť, v živote a v organizme Fakulty architektúry STU prebehli procesy významné a transformačné. Bez nároku na poradie významnosti by som medzi ne zaradil najmä:

:: reštrukturalizáciu pracovníkov fakulty, založenú na výmene názorov celej akademickej obce a vykonanú najmä so zreteľom na novú situáciu v sústave študijných odborov a prípravu nových študijných programov;

:: výberové konania na obsadenie funkčných miest profesorov a docentov a s tým súvisiace preobsadenie pedagogických a vedeckovýskumných pozícií na nových pracoviskách - ústavoch fakulty;

:: prípravu akreditačných spisov pre nové študijné programy, ktoré bude fakulta „prevádzkovať“ v nasledujúcom období vo všetkých troch stupňoch štúdia.

Všetky uvedené procesy mali a majú nespornú súvislosť a dovoľm si vysloviť osobné presvedčenie, že boli vykonané kvalifikovane a cielavedome.“

Čas však bežal ďalej, rozbiehali sa ďalšie procesy, ktoré sme iniciovali a riadili v súlade s *Dlhodobým zámerom rozvoja fakulty* a jeho pravidelnými každoročnými aktualizáciami. Postupne sme úspešne zvládli akreditáciu nových študijných programov a tak sme mohli koncom roku 2004 konštatovať, že v oblasti vzdelávania boli dosiahnuté ciele:

:: dekrétmi ministra školstva boli postupne akreditované študijné programy (spolu 9):

:: v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus:

Architektúra a urbanizmus (1. stupeň štúdia)

Architektúra (2. stupeň štúdia)

Konštrukcie v architektúre (2. stupeň štúdia - s časovým obmedzením)

Urbanizmus (2. stupeň štúdia)

:: v študijnom odbore Priestorové plánovanie:

Priestorové plánovanie a manažment (1. a 2. stupeň štúdia)

:: v umeleckom študijnom odbore Dizajn:

Dizajn výrobkov (1. a 2. stupeň štúdia)

Interiérový dizajn (2. stupeň štúdia)

• otvorenie výučby študijných programov

v akreditovaných študijných programoch 1. a 2. stupňa sa začalo od akad. roku 2004/05, s výnimkou štúdia v 2. stupni odboru Dizajn (začalo v akad. roku 2005/2006).

• v odbore Krajinná architektúra a krajinné plánovanie začalo štúdium v 1. ročníkoch 1. a 2. stupňa ako štúdium odboru zriadeného v zmysle akreditácie podľa staršej zákonnej úpravy.

VZDELÁVANIE

(3. STUPEŇ – DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM)

• **akreditácia - stav k 30.11.2004**

:: dekrétmi ministra školstva boli postupne akreditované študijné programy (spolu 6), čím sa kompletne realizoval zámer fakulty:

:: v študijnom odbore Architektúra a urbanizmus:

Architektúra

Konštrukcie v architektúre (s časovým obmedzením)

Urbanizmus

:: v študijnom odbore Priestorové plánovanie:

Priestorové plánovanie

:: v umeleckom študijnom odbore Dizajn:

Dizajn

:: v odbore Dejiny a teória výtvarného umenia a architektúry:

Teória architektúry (zahájenie od akad. r. 2005/2006)

Rozvoj fakulty pokračoval simultánne vo všetkých určujúcich oblastiach. Uvádžam tu niektoré z nich tak, ako boli priebežne reflektované v hodnotiacich správach za rok 2004:

Rozvoj fakulty

:: vyhodnotenie skúseností s novou organizačnou štruktúrou pedagogických a výskumných pracovísk fakulty (ústavov), aktualizácia vnútorného členenia jednotlivých ústavov,

:: vypísanie *Tematických úloh FA STU na rok 2005* (riešenie aktuálnych úloh FA STU) s odmenami v celkovej výške 50 000.- Sk.

:: Výrazná aktivizácia činnosti Fondu architekta Emila Belluša: v roku 2004 získaných 1 380 000.- Sk,

:: podporených 25 projektov v celkovej sume 775 000.- Sk (predovšetkým podpora vedeckých konferencií, medzinárodných workshopov, výstav, zahraničných účastí pedagógov, študentov a doktorandov FA, technická podpora pedagogického procesu).

Ludské zdroje

Podobne ako v roku 2003 pridelené dotačné prostriedky z rozpočtu STU nepokrývali ani základnú potrebu mzdových prostriedkov na rok 2004. Vedenie fakulty muselo preto pokračovať v opatreniach, ktoré znížili nároky na finančné zdroje (obmedzenie externých spolupracovníkov, zníženie pracovných úväzkov zamestnancom poberajúcim starobný dôchodok, zmrazenie neobsadených pracovných miest. Aj vďaka uvedeným opatreniam sa podarilo pokryť nároky na základné platy všetkých zamestnancov na celý rok, s vyplatením symbolických koncoročných odmien.

:: efektívizácia činností dekanátu a hospodárskej správy (dôsledná realizácia princípov vzájomnej zastupiteľnosti, vytvorenie nových pozícií pre Štátnu pokladňu a oddelenie rozvoja fakulty),

:: vypracovanie Programu sociálnej starostlivosti o zamestnancov fakulty,

: realizácia niektorých oblastí Programu sociálnej starostlivosti,

: oceňovanie práce zamestnancov s pracovným alebo životným jubileom na stretnutí s dekanom,

: organizácia stretnutí zamestnancov FA (juniáles, predvianočné stretnutie),

: rekreácia zamestnancov v Detašovanom pracovisku FA v Banskej

Štiavnici.

Priestorové a materiálno-technické vybavenie, investičná činnosť

:: Zabezpečenie adekvátnych priestorov pre študijný odbor Dizajn

: zariadenie priestorov pedagógov a doktorandov a príprava úpravy výučbových priestorov objektu „provizória“ na Vazovovej ul.

:: Modernizácia počítačovej siete v budove na Nám. slobody 19

: zvýšenie priepustnosti siete na 100 Mb ku koncovým užívateľom,

: rozšírenie počtu prípojok,

: rekonštrukcia technického vybavenia centrálného uzla Výpočtového strediska fakulty.

Plné nasadenie vedenia fakulty pri plnení jej hlavných úloh pokračovalo i v roku 2005. Pri súhrnnom hodnotení celoročných aktivít fakulty som mohol v úvode výročnej správy konštatovať:

„Fakulta architektúry STU v Bratislave má za sebou ďalší významný rok, počas ktorého jej pracoviská a pracovníci veľmi zodpovedne naplňovali základné atribúty jej existencie. Absolvovali sme spoločne všetky potrebné rutinné i inovačné procesy vo výučbe, rozvíjali sme aktivity vo vedeckom skúmaní i v umelecko-tvorivých výkonoch. Rok uplynul v prostredí relatívnej ekonomickej stability, nastavenej už v roku 2004 s prihliadnutím na uplatňované pravidlá MŠ SR v rozdeľovaní

dotačných prostriedkov pre jednotlivé vysokoškolské inštitúcie. Pri koncoročnom stretnutí s pracovníkmi fakulty konštatoval dekan, že stav fakulty na konci roku 2005 možno považovať za uspokojivý s tendenciou mierneho, no trvalého zlepšovania.“

*Za pozoruhodné znaky pôsobenia FA STU v roku 2005 považujeme:
:: vyhodnotenie jednoročnej fázy jestvovania nových ústavov fakulty a následné potvrdenie novej štruktúry pracovísk fakulty pre ďalšie obdobie,*

:: vypracovanie a implementáciu nového modelu rozdeľovania mzdových prostriedkov na pracoviská fakulty vo väzbe na ich reálne výkony, ktoré umožnilo dôslednejšiu diferenciáciu v odmeňovaní pracovníkov,

:: prijatie opatrení na efektívne uplatnenie manažmentu riadenia a kontroly kvality vzdelávania,

:: úspešné zavŕšenie procesu akreditácie v študijných odboroch Architektúra a urbanizmus ako aj v odbore Priestorové plánovanie pre habilitačné konanie docentov a vymenúvacie konanie profesorov,

:: metodické a organizačné zvládnutie uplatňovania Smernice MŠ SR o bibliografickej registrácii a kategorizácii publikačných výkonov a ohlasov v prostredí fakulty.“

I keď sa v procese pravidelne sa opakujúcich činností vyskytujú i slabšie stránky, môžeme súhrnne konštatovať, že FA fungovala v roku 2005 v súlade s hlavnými úlohami a dlhodobým zámerom rozvoja. K dobrým pocitom prispievajú priaznivé referencie o kvalite našich študentov, pôsobiacich v rámci programu Socrates/Erasmus na zahraničných školách a v neposlednej miere i zvyšujúci sa záujem o štúdium na našej fakulte, keď počet uchádzačov o štúdium v akademickom roku 2006/2007 presiahol číslo 1000 s ťažiskovým zameraním na bakalárske študijné programy Architektúra a urbanizmus a Dizajn výrobkov.“

Priblížil sa posledný rok funkčného obdobia, akademický senát začal už na jar roku 2006 pripravovať voľby nového kandidáta na funkciu dekana pre funkčné obdobie rokov 2006-2010. Vo vedení fakulty sme sa v závere letného semestra zhodli, že bude osožné uzavrieť naše funkčné obdobie súhrnným hodnotením našich aktivít za roky 2002-2006. Spoločným úsilím členov vedenia tak vznikol dokument *Správa o činnosti vedenia FA STU vo funkčnom období rokov 2002-2006*, ktorý bol v júni roku 2006 prerokovaný a následne schválený v Akademickom senáte FA STU.

Z jednotlivých častí hodnotiacej správy uvádzam niektoré pozoruhodné pasáže:

PEDAGOGIKA

(prodekan pre pedagogickú činnosť – prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD.)

Vedenie FA STU, ktoré nastúpilo v roku 2002, začalo pracovať na výsledkoch akreditácie z roku 2000. Nový VŠ zákon č. 131/2002 Z. z. však hneď na začiatku postavil fakultu pred novú úlohu: pripraviť pre akreditáciu študijné programy. Vďaka diplomácii vedenia fakulty ako aj odbornému uznaniu boli

za celoštátnych garantov študijného odboru 5.1.1. Architektúra a urbanizmus menovaní MŠ SR experti na čele s prof. Kováčom (ďalší prof. Keppl, prof. Vodrážka, prof. Špaček, prof. Pásztor, Ing. arch. Somora, PhD.). Tak sa FA STU podarilo významne ovplyvniť obsah architektonického vzdelávania v SR. Súčasne však pred skupinou stála úloha, zosúladiť obsahové požiadavky celoštátneho odboru s medzinárodnými smernicami o vzdelávaní v architektúre. Podobne významné pozície zastávali zástupcovia FA (prof. Gál, prof. Finka) aj pri koncipovaní kritérií v odbore Krajinná a záhradná architektúra, ktorý bol zriadený MŠ až na základe spoločného úsilia so SPU Nitra. V novom odbore Priestorové plánovanie (prof. Finka) bola FA STU dokonca zriaďovateľom odboru. Napriek rôznemu eliminačnému úsiliu z niektorých umeleckých kruhov sa podarilo FA STU udržať si pozície aj v odbore Dizajn.

Na prvom a druhom stupni FA STU do roku 2002 realizovali 3 bakalárske a 4 inžinierske študijné odbory. Napriek tomu, že snáď stačilo v novej akreditácii tieto len potvrdiť reakreditáciou, postavilo si vedenie FA vo všetkých stupňoch nové ciele. Novoprijatá koncepcia zvyšovania počtu programov v odbore smerom k vyššiemu stupňu štúdia sa významne dotkla aj pôvodného obsahu. Pri koncipovaní študijných plánov bola prijatá zásada využívať spoločné predmety pre viac študijných programov. Tento prístup sledoval nielen ciele efektivity, ale aj univerzitné formy štúdia, keď sa na spoločnej výučbe majú príležitosť stretnúť študenti rôznych odborov. Boli menovaní garanti študijných programov tak, aby boli splnené prísne požiadavky akreditačnej komisie. Už od počiatku prípravných prác na akreditácii sa stretávali garanti a spolugaranti študijných programov na pravidelných koordinačných poradách a položili tak základy pre neskorší vznik rady garantov. Akreditačné predsavzatia splnila FA na 100 %. Ako perspektívne ostalo medziodborové štúdium multimediálneho dizajnu, ktoré sa uvažuje zriadiť spolu s FEI STU. Študijné programy boli volené tak, aby mali pandant v medzinárodnej sústave programov ISCED. Za najvýznamnejšie výsledky akreditácie okrem potvrdenia klasických pilierov (architektúra, dizajn) možno pokladať zriadenie ŠP Konštrukcie v architektúre a Interiérový dizajn. To sa podarilo aj vďaka tomu, že prof. Petelen sa stal prvým profesorom v odbore dizajn na Slovensku. Po vzore mnohých zahraničných škôl architektúry aj FA STU otvorila štúdium programov Priestorové plánovanie a manažment... Od roku 2003 po zriadení odboru KaZA boli akreditované aj programy Krajinná architektúra a krajinné plánovanie.

K zásadnej zmene sa odhodlalo vedenie FA aj v prijímacom konaní. Realizácia hesla od kvantity ku kvalite pomohla aj fakultnej ekonomike, ktorú ako jednu z mála na STU počas uplynulých 4 rokov nezasiahli citeľné otrasy. Ustúpenie od nedemokratického numerus clausus smerom k reálnemu hodnoteniu kvality uchádzačov umožňuje vedeniu operatívne reagovať pri prijímaní na štúdium. V nadväznosti na prijímacie konanie je nastavený aj kreditný systém v prvom roku štúdia. Táto súhra dáva šancu a umožňuje monitorovať vývoj predpokladov pre ďalšie štúdium väčšiemu počtu študentov.

Zvýšili sa požiadavky na prijímanie na 2. stupeň štúdia.

Treba spomenúť aj oblasť diplomacie

V súvislosti s prípravami vstupu SR do EÚ malo vedenie FA za úlohu dosiahnuť uznanie výsledkov vzdelania minulých, ale i budúcich generácií pre výkon povolania architekt. Túto úlohu v spolupráci so Slovenskou komorou architektov realizoval osobne dekan fakulty. Zvlášť zložitá bola akceptácia titulu Ing. arch. v odbore Urbanizmus. Táto skúsenosť ešte počas prípravy na akreditáciu privedla vedenie fakulty k poznaniu, že architektúra a urbanizmus tvoria jeden spojený odbor štúdia.

DOKTORANDSKÉ ŠTÚDIUM

(prodekanka pre zahraničné styky a doktorandské štúdium doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.)

V akad. roku 2003/2004 sa zaviedol na FA nový model študijnej časti doktorandského štúdia.

Pozostáva z pevného a inovovaného systému prednášok - prednáškových cyklov, čo zabezpečuje pravidelnosť prednášok, bohatšie spektrum prednášateľov vrátane hosťujúcich docentov a profesorov so zahraničiami, diskusie o aktuálnych architektonických dielach a trendoch v jednotlivých študijných programoch. Pevnejšia organizácia štúdia zabezpečuje jeho zvyšovanie kvality študijnej časti doktorandského štúdia, ako i plnenie termínov stanovených vyhláškou.

Uplatňuje sa harmonogram štúdia s pevnou organizáciou dizertačných skúšok (stanovený posledný termín odovzdania projektu dizertačnej práce, ako i termín pre dizertačné skúšky).

Prijal sa jednotný systém hodnotenia doktorandov v rámci všetkých odborov na FA s požiadavkou predloženia vedeckých a umeleckých aktivít s dôrazom na publikačnú činnosť v rámci ročného hodnotenia doktoranda, a to nielen pri doktorandoch prijatých do nových ŠP, ale i pri tzv. dobiehajúcim štúdiu vo vedných a umeleckom odbore.

VEDA, VÝSKUM, UMENIE

(prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a publikačné aktivity prof. Ing. arch. Julián Kepl, PhD.)

Systém VVČ bol dobre zabehnutý, hlavné aktivity sa realizovali cez grantové projekty VEGA, KEGA, darilo sa zahraničnej spolupráci. V roku 2002 Stredoeurópske školiace centrum pre priestorové plánovanie SPECTRA bolo zaradené medzi Centrá excelencie! Jeho zakladateľovi a riaditeľovi prof. Finkovi bol v roku 2004 za výsledky v medzinárodnej spolupráci udelený titul „Vedec roka“. Aj v ďalších vyriešených výskumných projektoch pracovníci FA STU dosiahli pozoruhodné výsledky.

Vedeckovýskumná činnosť je a naďalej bude jednou z hlavných aktivít fakulty, ktorá výrazne prispieva k rozvoju študijných a vedných odborov a posilňuje postavenie fakulty v odbornej a spoločenskej praxi. Poznávacia a vedeckovýskumná činnosť je neoddeliteľná súčasť univerzity, ktorej poslaním je uchovávať, zdieľať, šíriť a zvelaďovať poznanie. Vlastná bádateľská činnosť je *conditio, sine qua non* pre univerzity - fakulty, ktoré vzdelávajú v 2. a 3. stupni štúdia (nutná podmienka pre akreditáciu študijných programov v 2. a 3. stupni). Súvisí tiež s kvalifikačným

rastom ľudských zdrojov fakulty (PhD., habilitácie a inaugurácie). Výskum je tiež významným zdrojom financií pre inštitúciu. Týka sa to nielen prideľovaní dotácií z MŠ SR (VEGA, KEGA, MVTs), ale najmä externých zdrojov (ESF, APVV a ďalšie).

Zameranie vedeckovýskumnej činnosti sa odvíjalo z dlhodobej stratégie rozvoja vedeckej a výskumnej aktivity na pracoviskách FA STU na obdobie rokov 1999-2005. Nosné témy výskumu boli prehodnotené na základe *Koncepcie rozvoja vedy a výskumu na STU*, prerokovanej v roku 2003 v nadväznosti na základe priorít stanovených pre projekty medzinárodnej spolupráce a 6. rámcového programu (6. RP). Jednou z hlavných priorít 6. RP, v ktorej sa fakulta výraznejšie uplatnila bola najmä priorita - *Trvalo udržateľný rozvoj, globálne zmeny a ekosystémy*. Ale aj *Technológie informačnej spoločnosti a Občania a spravovanie vecí verejných v spoločnosti založenej na vedomostiach*.

Ďalšie smerovanie vedeckých a výskumných aktivít bolo v nadväznosti na novokoncipované študijné programy s cieľom inovovať obsah výučby v súlade so súčasnými trendmi v architektúre, urbanizme, dizajne, krajinskej architektúre a priestorovom plánovaní.

V súlade s naznačenými prioritami základný výskum bol orientovaný na:

:: prehlbovanie teoretických základov architektúry, urbanizmu, priestorového plánovania, krajinskej architektúry a krajinného plánovania a dizajnu v úzkej väzbe na korešpondujúce vedné disciplíny,

:: aktuálne trendy tvorby a ochrany prostredia v špecifickej polohe obytného prostredia, pracovného prostredia, environmentálnej podstaty architektúry s dôrazom na synergiu ekologických, ekonomických a estetických parametrov,

:: urbanistické aspekty regionálneho, mikroregionálneho a lokálneho rozvoja územia, teoreticko-metodologické základy revitalizácie vybraných územných celkov a priestorového plánovania v podmienkach Slovenska,

:: ochranu a obnovu kultúrneho a prírodného dedičstva ako súčasti architektúry, urbanizmu a tvorby krajiny.

ROZVOJ A PERSONALISTIKA

(prodekan pre rozvoj a ľudské zdroje - doc. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD.)

Štruktúra FA, nástroje a metódy riadenia:

V súlade so zákonom č. 131/2002 Z. z. (o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov) a novým *Štatútom Slovenskej technickej univerzity v Bratislave*, bol v roku 2003 vypracovaný a schválený nový *Štatút Fakulty architektúry STU a Dlhodobý zámer rozvoja fakulty* ako základné legislatívne a koncepčné materiály fakulty.

Dlhodobý zámer rozvoja fakulty, ktorý vychádza zo zámerov dlhodobého rozvoja STU, bol spracovaný vedením fakulty s cieľom formulovania stratégie, nástrojov a čiastkových cieľov v jednotlivých oblastiach života fakulty, potrebných k naplneniu jej základného poslania. Možnosti realizácie dlhodobých cieľov

zámeru boli následne formulované v pracovnom dokumente vedenia FA *Stratégia využitia možných nástrojov v oblasti finančných a ľudských zdrojov, ako základných pilierov rozvoja fakulty.*

Po prvýkrát v histórii fakulty sa uskutočnili výberové konania na funkčné miesta profesorov a docentov. Z prihlásených 25 uchádzačov o funkčné miesto profesora bolo vybratých 10 na funkciu riadneho profesora a 6 na funkciu mimoriadneho profesora. Na funkčné miesto docenta bolo prihlásených 31 uchádzačov, obsadených bolo 26 funkčných miest.

V súvislosti s prípravou novej akreditácie študijných programov a využijúc nutnosť vytvorenia štruktúry funkčných miest profesorov, docentov a iných pedagogických pracovníkov v zmysle Zákona č. 131/2002 Z. z., začali sa začiatkom roku 2003 prípravy novej organizačnej štruktúry fakulty ako jedného z predpokladov na zlepšenie komunikačných tokov a lepších pracovných podmienok pedagogických a vedeckovýskumných pracovníkov, so základnou myšlienkou vytvorenia odborne všestrannejších pedagogicko-výskumných pracovísk fakulty - ústavov, ako združení katedrií a kabinetov.

Uvedený cieľ vychádzal z analýzy dovtedajšieho stavu, ktorý sa prejavoval negatívne predovšetkým:

- :: v uzavretosti pedagogických a vedeckovýskumných kolektívov, s malou snahou o kooperáciu a spoločné projekty,
- :: v nerovnomernej pedagogickej zaťaženosti pracovísk, vyplývajúcej aj z malej možnosti vedúcich katedrií na operatívne zmeny zaťaženosti pracovníkov v rámci jedného pracoviska a z toho vyplývajúceho neefektívneho využívania ľudských zdrojov,
- :: v administratívnej a ekonomickej náročnosti komunikácie v rámci doterajšej organizačnej štruktúry,
- :: v neefektívnom využívaní didaktickej, kancelárskej a výpočtovej techniky.

Variantný návrh novej organizačnej štruktúry bol predložený na širokú odbornú diskusiu Akademickému odboru FA a po vyhodnotení pripomienok, prerokovaní v kolégiu dekana a Vedeckej a umeleckej rade FA, bolo v júni 2003 schválených Akademickým senátom FA vo výslednej podobe 6 ústavov:

Ústav architektúry I

- :: katedra architektonickej tvorby I (bývanie, kultúra, zdravotníctvo, šport, voľný čas),
- :: katedra architektonickej tvorby II (administratíva, školstvo, doprava, obchod, služby, výrobné a inžinierske stavby).

Ústav architektúry II

- :: katedra ekologicky viazanej tvorby,
- :: katedra interiéru a výstavníctva,
- :: katedra obnovy architektonického dedičstva.

Ústav dejín a teórie architektúry

- :: katedra dejín architektúry,

- :: katedra teórie architektúry,
- :: katedra výtvarných umení,
- :: kabinet jazykov.

Ústav dizajnu

- :: katedra dizajnu,
- :: kabinet počítačovej podpory architektonickej a urbanistickej tvorby,
- :: kabinet videotvorby a fotografie.

Ústav urbanizmu (bez vnútorného členenia)

Ústav konštrukcií v architektúre (bez vnútorného členenia).

K pozitívam v oblasti riadenia fakulty možno zaradiť aj efektivizáciu činností dekanátu a hospodárskej správy (dôsledná realizácia princípov vzájomnej zastupiteľnosti, vytvorenie nových pozícií pre Štátnu pokladňu a oddelenie rozvoja fakulty). Novozriadené oddelenie rozvojových projektov sa za krátku dobu svojej existencie zaslúžilo o získanie grantov v celkovej výške 10 mil. Sk.

Priestorové a materiálové - technické vybavenie, investičná činnosť:

Koncepciu rozvoja fakulty brzdil nedostatok finančných prostriedkov, predovšetkým v oblasti vzdelávania (kapitálové, aj bežné výdavky). V rokoch 2003-2005 bola opakovaná dlhoročná požiadavka fakulty na nutné investície v celkovej sume 7 720 tisíc Sk., doteraz nezaradená do zoznamu MŠ SR. Z tohto dôvodu pretrvávajú nedostatky v údržbe a obnove pamiatkovo chráneného objektu fakulty na Nám. slobody 19 (havarijný stav hygienických zariadení, osobných výťahov, okenných konštrukcií, debariérizácia objektu). V havarijnom stave je aj časť novopridelených priestorov pre odbor Dizajn (objekt tzv. provizória).

Zvýšeným úsilím o získanie mimorozpočtových prostriedkov (prenájom, granty, rozvojové projekty, PC ARCH, Fond architekta E. Belluša) sa i napriek tomu realizovalo viacero pozitívnych aktivít:

- :: pridelenie nových priestorov pre ŠP Dizajn (Vazovova ul., objekt tzv. „provizorium“),
- :: vybavenie miestností pedagógov a doktorandov ÚD novým nábytkom,
- :: príprava rekonštrukcie objektu „provizória“ (statický posudok, štúdia a projekt obnovy),
- :: vybavenie detašovaného pracoviska Banská Štiavnica základným nábytkom a didaktickou technikou,
- :: zriadenie a vybavenie centrálného skladu fakulty a ústavov,
- :: zriadenie seminárnej učebne pre bežnú výučbu (č. miestnosti 333) vybavenou modernou didaktickou technikou (dataprojektor, vizualizér, e-beam),
- :: vybavenie výučbových a zasadacích priestorov fakulty modernou didaktickou technikou (aula, 119, 117, zasadačka dekanátu),
- :: pracovné priestory pre študentov (podesty pred ateliérmi),

- :: reorganizácia parkoviska FA - zväčšenie počtu miest o 5,
- :: výmena okien vo foyeri fakulty,
- :: úprava suterénu na Centrum služieb.

Informačné technológie

Prioritou v tejto oblasti sa stala aktualizácia počítačovej siete, ktorej typológia bola v roku 2003 značne zastaraná. Na základe spracovaného rozvojového projektu *Rekonštrukcia a inovácia lokálnej siete* boli fakulte pridelené mimorozpočtové finančné zdroje z MŠ SR, umožňujúce realizovať:

- :: plánovaný prechod na sieť s prenosovou rýchlosťou 100/Mbit/s s dostatočným počtom aktívnych prípojných miest (portov) v hlavnej budove fakulty na Nám. slobody,
- :: rekonštrukciu technického vybavenia centrálného uzla výpočtového strediska FA.

Fond architekta E. Belluša, n. f.

Na základe aktívnej spolupráce s odbornými partnermi fakulty došlo v rokoch 2004-2006 k výraznému zvýšeniu príjmov a grantovej činnosti Fondu architekta Emila Belluša, ktorý v tomto období podporil aktivity Fakulty architektúry nasledovne:

- :: rok 2004: 25 grantov v celkovej sume 775 000.- Sk,
- :: rok 2005: 44 grantov v celkovej sume 913 088.- Sk.

OBLASŤ MEDZINÁRODNEJ SPOLUPRÁCE A ZAHRANIČNÝCH VZŤAHOV

(prodekanka pre zahraničné styky a doktorandské štúdium doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.)

Rozvíjanie vzťahov so zahraničím je významnou súčasťou pedagogických a vedeckovýskumných aktivít FA. Fakulta architektúry je členom mnohých medzinárodných organizácií: EAAE (European Association of Architectural Education), AESOP (European Association of the Schools of Planning), ACAADE (Education in Computer Aided Architectural Design in Europe), ECLAS (European Council of Landscape Architecture Schools), ACSA (Association of Collegiate Schools of Architecture).

Študentské mobility v rámci programu Socrates/Erasmus

V rámci mobilného projektu Socrates/Erasmus zaujíma FA v úspešnosti realizovaných študentských mobilit už niekoľko rokov 1. miesto na úrovni STU a popredné miesto v rámci fakúlt na Slovensku. Úspešnosť realizovaných projektov je možné pripísať jednak vysokému záujmu zo strany študentov, prepracovanému systému ich výberu, ako i dôslednému dodržiavaniu princípov projektu (dôsledné a bezproblémové uznávanie študijného pobytu – absolvovaného študijného programu i v prípade, keď obsah štúdia je odlišný ako na domácej fakulte). Rovnako veľký dôraz sa kladie na samotný výber partnerských univerzít v spolupráci s koordinátormi bilaterálnych dohôd.

5.-8. stretnutie dekanov európskych škôl architektúry v Chanii

Stretnutia dekanov a zástupcov európskych škôl architektúry v Chanii na Kréte sa uskutočnili za podpory tematického sieťového projektu ENHSA v rámci programu Socrates/Erasmus. Na stretnutiach dekanov v Chanii, sa v priebehu štyroch rokov mapovali stratégie prijaté jednotlivými školami architektúry pri organizácii štúdia architektúry s perspektívou sformovať súčasný európsky profil vzdelávania architektov; podrobne preskúmať štruktúru študijných programov v Európe a vymedziť kompetencie a súhrn vedomostí ich absolventov; všímať si rozdiely v hodnotení a posudzovaní metód uplatňovaných jednotlivými školami. Stretnutí dekanov sa zúčastnili za FA prof. Ing. arch. Peter Gál, PhD. a prof. Ing. arch. Julián Kepl, PhD., sprievodného workshopu doc. Ing. arch. Ľubica Vitková, PhD.

Konferencie AESOP v Grenobli 2004, vo Viedni 2005 a zasadnutie reprezentantov škôl v Zürichu 2005 a Bratislave 2006

V odborných častiach podujatí sa okrem vedeckých rokovaní venovala veľká pozornosť hodnoteniu stavu výučby územného a priestorového plánovania, architektúry a urbanizmu, krajinej a záhradnej architektúry v jednotlivých krajinách Európy, ale najmä jej budúcnosti v súvislosti s Bolonským procesom. Prezentovali sa jednotlivé modely výučby, hodnotili ich klady, ale i problémy, sledovala sa miera transformácie jednotlivých krajín na trojstupňový systém štúdia, miera „etablovania“ kreditného systému, či miera úspešnosti mobilit študentov, pedagógov, či efektívnosť iných foriem, kooperácia medzi univerzitami v rámci Európy. Uvedených podujatí sa aktívne zúčastnila doc. Ing. arch. Ľ. Vitková, PhD.

Výročná konferencia ECLAS v Bratislave 2006

V súlade s pravidelnými aktivitami Európskej rady škôl krajinej architektúry bolo právo usporiadania výročnej konferencie v roku 2006 pridelené FA STU. Výročná konferencia s ústrednou témou: *Kultúrne dimenzie mestskej krajiny* privítala temer 130 zahraničných kolegov a priniesla mnoho cenných podnetov pre vedeckovýskumnú a tvorivú spoluprácu.

Tolko výťah z jednotlivých častí „Správy“, ktorá veľmi podrobne zhodnotila funkčné obdobie vedenia fakulty za roky 2002-2006, rozsah môjho príspevku je však limitovaný a neumožňuje uviesť údaje z oblasti hospodárenia fakulty i mnohé rozsiahle doplňujúce tabuľky a grafy.

Na závera pokúsím o stručný súhrn hodnotenia najvýznamnejších aktivít počas môjho pôsobenia vo funkcii dekana FA STU: Obdobie rokov 2002-2006 bolo i v prostredí Fakulty architektúry STU v Bratislave obdobím skutočne hektickým, obdobím,

v ktorom sme realizovali radu zmien - legislatívnych, personálnych i organizačných. Všetky tieto, najmä zvonka vyvolané okolnosti si vyžadovali mobilizáciu síl všetkých zamestnancov fakulty a najvyššou mierou i mobilizáciu síl vedenia fakulty a orgánov akademickej samosprávy.

Súhrnne môžem konštatovať, že koncepčný trend adaptácie fakulty na nové podmienky pôsobenia vysokých škôl sa ukázal ako správny. Náročné obdobie transformácie sme prekonali bez narušenia kontinuity vývoja fakulty a vytvorili sme tak predpoklady pre jej ďalší budúci rozvoj.

Pre úplnosť sumarizácia najvýznamnejších procesov transformácie fakulty:

:: akreditácia novokoncipovaných študijných programov v ŠO Architektúra a urbanizmus, Priestorové plánovanie, Krajinná architektúra a krajinné plánovanie, Dizajn s právom konať štátne skúšky, udeľovať príslušné diplomy a uskutočňovať konanie pre vymenovanie docentov a profesorov;

:: reštrukturalizácia pracovísk fakulty, založená na rozsiahlej výmene názorov celej akademickej obce, vykonaná v súvislosti s prípravou akreditácie študijných programov;

:: výberové konanie na obsadenie funkčných miest profesorov a docentov a s tým súvisiace obsadenie pedagogických a vedeckovýskumných pozícií na nových pracoviskách - ústavoch fakulty;

:: zvládnutie transformácie ekonomiky vysokých škôl, najmä v polohe zavedenia nových ekonomických nástrojov v plánovaní a využívaní zdrojov štátneho rozpočtu (štátna pokladnica, DPH a ďalšie);

:: zvládnutie prvej fázy zavedenia systému manažmentu kvality vzdelávania vo všetkých troch stupňoch štúdia;

:: úspešné zapojenie do procesov medzinárodnej integrácie vysokých škôl v polohe vzdelávacích i vedeckovýskumných aktivít (programy Socrates/Erasmus, Leonardo da Vinci, medzinárodné výskumné projekty, aktivity SPECTRA, aktívne členstvo FA v medzinárodných inštitúciách EAAE, AESOP, ECLAS a ďalšie);

:: zvládnutie nábehu smernice o bibliografickej registrácii publikačných výkonov pracovníkov fakulty;

:: postupné, aspoň čiastkové zlepšovanie vnútorného prostredia fakulty, vrátane zabezpečenia prístupu k informačným zdrojom;

:: zavedenie a rozvoj systému pravidelného vyhodnocovania mimoriadnych pracovných výkonov zamestnancov a študentov fakulty v polohe stretnutí jubilentov, vianočných stretnutí, udeľovaním Cien dekana za najlepšie ateliérové práce.

Za obdobie necelých štyroch rokov to iste nie je málo, no za podstatné považujem, najmä, stabilizovanie východísk pre ďalšiu pokojnú budúcnosť fakulty. Pri hodnotení uplynulého obdobia ako celku možno konštatovať, že to bolo obdobie plné zmien, ktoré kládli nemalé nároky na všetkých zamestnancov fakulty.

Nastúpený trend sa však ukázal ako správny a v budúcnosti je možné kontinuálne nadviazať na dosiahnuté zmeny a ich výsledky.

Pre ďalšie úspešné pôsobenie FA STU v domácom i medzinárodnom priestore je nevyhnutné akceptovať požiadavky spoločenského a ekonomického vývoja. Celá fakulta je jeden organický celok a bez aktívnej účasti každej jej súčasti v zabezpečení aktivít fakulty nemožno očakávať prosperitu, kvalitu činností i medzinárodné uznanie (akreditáciu) fakulty.

A úplne na záver si dovoľím uviesť niekoľko odporúčaní, vyplývajúcich z môjho 10 ročného pôsobenia v akademických funkciách na FA STU:

:: udržať dynamiku pravidelných akreditačných procesov v sústave realizovaných študijných programov, najmä v polohe obsahových inovácií a zabezpečenia personálnych garancií;

:: uplatňovaním metód manažmentu kvality vzdelávania udržať a rozvíjať pozitívne hodnoty v obsahovej skladbe a realizačných metódach výučby;

:: aktualizovať strategické zámery rozvoja fakulty v polohe vedy, výskumu a umenia na národnej i medzinárodnej úrovni;

:: dôsledne pripraviť a realizovať systém zvýšenia publikačnej výkonnosti pracovísk fakulty, vrátane bibliografickej registrácie relevantných výkonov;

:: racionalizovať všetky procesy v plnení hlavných úloh fakulty s cieľom postupného znižovania nákladov vo všetkých sférach činnosti;

:: stabilizovať organizačnú štruktúru fakulty, udržať princípy plurality a transparentnosti rozhodovania vo vedení fakulty;

:: rozvíjať účinné metódy starostlivosti o vnútorné prostredie fakulty, optimalizovať využitie disponibilných priestorov;

:: zlepšovať podmienky pre efektívnu prácu pracovníkov i študentov fakulty;

:: spracovať víziu pôsobenia fakulty v prostredí SR a EÚ na obdobie po roku 2010.

prof. Ing. arch. Peter Gál, PhD.